

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-KNPS.431.4.20.2013/HB

Wrocław, dnia 14 października 2013 r.

W P C Y N E L O	
Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu	
WYDZIAŁ NADZORNI I KONTROLI	
30-10-2013	
Ilość załączników	
Podpis	

**Pan
Kazimierz Szkudlarek
Burmistrz
Urząd Miasta i Gminy
w Łądku Zdroju**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 25 – 26 lipca 2013 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) kontrolerzy Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki – przewodnicząca kontroli oraz Edyta Kubicka - starszy inspektor wojewódzki – kontroler, przeprowadzili kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Łądku Zdroju. Zakres kontroli obejmował organizację i funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półroczu 2013 r. W okresie objętym kontrolą, osobą odpowiedzialną za obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego była Pani Grażyna Mańczak – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku Zdroju.

Za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień odpowiedzialny był Burmistrz Łądku Zdroju Pan Kazimierz Szkudlarek.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się **ocenę negatywną**.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Rada Miejska w Łądku Zdroju podjęła uchwałę Nr XXX/255/09 z dnia 26 marca 2009 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Łądek Zdrój na lata 2009 – 2015. W dokumencie dokonano analizy problemów społecznych występujących na terenie gminy i wyodrębniono obszary strategiczne, m.in. kryzys rodziny w tym przemoc w rodzinie. Jako jeden z celów wyznaczono wzmacnianie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo – wychowawczych oraz ograniczenie przemocy. W katalogu działań zmierzających do osiągnięcia w/w celu wskazano m.in. interdyscyplinarną pomoc ofiarom przemocy w rodzinie. Wymóg ustawowy zawarty w cyt. powyżej przepisie został spełniony.

Zgodnie z art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Ustalono, że w/w Program dla Gminy Łądek Zdrój na lata 2012 -2015

został przyjęty do realizacji na podstawie Uchwały Nr XXI/131/12 r. Rady Miejskiej Łącka Zdroju z dnia 22 marca 2012 r.

Odnosząc się do art. 6 ust.2 pkt 2 cytowanej wyżej ustawy, gmina zobowiązana jest do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W gminie Łądek Zdrój zadanie to realizowano przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zapewniając mieszkańcom pomoc psychologiczną w Punkcie Konsultacyjnym. Działania edukacyjne natomiast polegały na prezentacji pakietów filmów o tematyce dotyczącej uzależnienia od alkoholu oraz przemocy domowej, dostosowanej do poziomu uczniów placówek oświatowych na terenie gminy. W ramach swoich działań statutowych Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził pracę socjalną, polegającą na edukacji zarówno ofiar jak i sprawców przemocy.

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie to przede wszystkim skuteczna pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej w przełamaniu kryzysu i przywrócenie im oraz ich rodzinom umiejętności prawidłowego funkcjonowania. Niezbędne są w tym zakresie kompetencje psychologa, pedagoga, psychoterapeuty jak również prawnika. W ocenie Wojewody w gminie Łądek Zdrój działania te są podejmowane na poziomie niewystarczającym. Koniecznym jest zatem poszerzenie obszaru działań profilaktycznych, pomocy specjalistycznej i socjalnej, zadbanie o szerszą ofertę wsparcia, a także stworzenie lepszej dostępności do pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

Zgodnie z art.9a ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, natomiast w myśl art. 9a ust.15 rada gminy winna określić, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. W odniesieniu do w/w zapisów stwierdzono:

- 1) Rada Miejska w Łądku Zdroju 27 stycznia 2011 r. podjęła Uchwałę Nr VI/35/11 **w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie** co jest niezgodne z art.9a ust.2 w/w ustawy.
Wskazuje się również, iż Uchwała nie została przedłożona Wojewodzie Dolnośląskiemu w ciągu 7 dni od dnia jej podjęcia czym naruszono art.90 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
Załącznik do w/w Uchwały stanowi Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego w § 2 wskazujący ogólnie podmioty, „*których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego*” odpowiednio do dyspozycji art. 9a ust.3 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- 2) **Do dnia kontroli Burmistrz nie powołał zespołu interdyscyplinarnego co jest niezgodne z art. 9a ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** (pomimo, iż w § 2 ust.1 w/w Uchwały Rady Miejskiej zapisano „*Członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie powołuje i odwołuje Burmistrz na podstawie zarządzenia*”).

Zgodnie z art. 9a ust.8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, o których mowa w ust.3 lub 5. Burmistrz Łącka Zdroju Kazimierz Szkudlarek zawarł „Porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym” z przedstawicielami oświaty, ochrony zdrowia oraz policji. Burmistrz nie zawarł porozumień z pozostałymi podmiotami wskazanymi w art. 9a ust.3 tj.

przedstawicielem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowej.

W okresie objętym kontrolą w gminie Łądek Zdrój zostało wszczętych 11 procedur „Niebieskie Karty”, z tego 8 zostało zakończonych. **Procedury prowadzone były przez osoby nieuprawnione wchodzące w skład „grup roboczych” powoływanych niezgodnie z zapisami art. 9a ust.10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.**

Z uwagi na powyższe odstąpiono od oceny poszczególnych działań prowadzonych w ramach procedury, natomiast wnioski ze szczegółowej analizy dokumentacji prowadzonych spraw „NK” zostały zamieszczone w protokole pokontrolnym.

Osoby uczestniczące w pracach związanych z procedurą „Niebieskie Karty” złożyły Burmistrzowi Łądku Zdroju oświadczenia o zachowaniu poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji działań. Analiza dokumentacji wykazała brak oświadczenia 1 osoby (A.I.), biorącej udział w pracach grupy roboczej w dniu 17.09.2012 r., czym naruszono art.9c ust.3.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku Zdroju posiada potwierdzenie z dnia 19 kwietnia 2012 r. rejestracji przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zbioru danych osobowych o nazwie: „Rejestr Osób Dotkniętych i Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego”.

Kontrola wykazała, iż Gmina Łądek Zdrój nie posiada na swoim terenie ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Natomiast Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej oświadczyła, iż OPS dysponuje wiedzą na temat istnienia Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wałbrzychu. W okresie objętym kontrolą nie było przypadków, w których należałoby skierować osobę do w/w Ośrodka. **Nie określono jednak proceduralnie jednostki, która miałaby w sytuacji kryzysowej zapewnić transport osobie będącej ofiarą przemocy w rodzinie do właściwego ośrodka wsparcia.**

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości:

1. Rada Miejska w Łądku Zdroju nie określiła w drodze uchwały, trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (art.9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).
2. Burmistrz nie zawarł porozumień o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z podmiotami wskazanymi w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (art 9a ust.8 w/w ustawy).
3. Burmistrz Miasta Łądek Zdrój nie powołał zespołu interdyscyplinarnego, w związku z czym gmina nie podjęła działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym co jest niezgodne z zapisami art. 9a ust.1 - 7,10 - 14, art. 9b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. Procedury „Niebieskie Karty” prowadzone były z naruszeniem przepisów § 7 – 18 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej oraz stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Uchwałą Rady Miejskiej należy określić tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, a następnie przedłożyć ją Wojewodzie Dolnośląskiemu w ciągu 7 dni od dnia podjęcia celem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Podstawa prawna: art.9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), art.90 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.)

Termin realizacji: niezwłocznie.

2. Zawrzeć porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z wszystkimi podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Podstawa prawna: art. 9a ust.8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

3. Powołać Zespół Interdyscyplinarny zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 4, art.9a ust.2 - 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

4. Przestrzegać zapisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dotyczących funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego.

Podstawa prawna: art.9a ust.6 – 7, 10 - 14 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

5. Podejmować działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podstawa prawna: art.9a ust.1, art. 9b, 9c, 9d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

6. Przestrzegać przepisów prawa dotyczących prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”.
Podstawa prawna: § 2 – 18 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: niezwłocznie.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. poz. 182, ze zm.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia 23 listopada 2013 r. kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dofłota Grzybowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

.....
kierownik jednostki kontrolującej

Do wiadomości:

- 1) Pani Grażyna Mańczak – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Łądku Zdroju.

